Socialdemokraterna
Halland

Bilaga Mål och indikatorer 2027

Socialdemokraternas förslag till mål och indikatorer för Region Halland 2027

Innehåll

En trygg organisation i en ny tid 3
Mål: En organisation med robust verksamhet och tryggat samhällsuppdrag 3
Mål: En region som är Sveriges bästa offentliga arbetsgivare 4
Mål: En organisation som minskar sin klimat- och miljöpåverkan 5

En hållbar och växande region 7
Mål: En region som bidrar till hållbara och attraktiva livsmiljöer 7
Mål: En region som bidrar till förnyelseförmåga och konkurrenskraft 8
Mål: En region som bidrar till inkludering och god matchning på arbetsmarknaden 9
Mål: En region som bidrar till ett dynamiskt och tillgängligt kultur- och föreningsliv 10

En tillgänglig och högkvalitativ hälso- och sjukvård 12
Mål: En region med jämlik hälsa 12
Mål: En region som säkerställer god och tillgänglig vård 13
Mål: En region som vidareutvecklar den nära vården 14
Mål: En region som kraftsamlar för psykisk hälsa 14

En digital kraftsamling för framtidens välfärd 16
Mål: En region som bidrar till en smartare och enklare vardag genom AI och informationsdriven utveckling 16
Mål: En region som säkerställer ett modernt och sammanhållet vårdinformationsstöd 17

En trygg organisation i en ny tid

Utvecklingen inom flera områden i såväl samhället som omvärlden ökar och påverkar Region Hallands verksamhet. Dels genom stora tekniksprång framförallt genom AI men även med fler konflikter i vårt närområde och antidemokratiska vindar som vänder sig bort från den globala gemenskapen.

Regionens verksamheter måste nu ligga i framkant för att kunna hantera kommande kriser och oförutsedda händelser. Det handlar bland annat om beredskap, IT-säkerhet, robusta och ändamålsenliga fastigheter och tryggad försörjning. Men också om ett behov av att växla upp för grön omställning, hållbar resursanvändning och hållbara transporter.

För att nå Visionen i den Regionala utvecklingsstrategin behöver Region Halland prioritera sitt arbete för att bli Sveriges bästa offentliga arbetsgivare. Personalens villkor är avgörande för att nå målet Halland bästa livsplatsen – för alla.

För att bli en trygg organisation i en ny tid ska Region Halland vara

- en organisation med en robust verksamhet och ett tryggat samhällsuppdrag
- Sveriges bästa offentliga arbetsgivare
- en organisation som minskar sin klimat- och miljöpåverkan

Mål: En organisation med robust verksamhet och tryggat samhällsuppdrag

Sveriges Natomedlemskap och oroligheterna på Östersjön är exempel på förändringar som kräver flexibilitet och beredskap av hela samhället liksom av Region Halland. Bland annat behöver sjukvården vara redo att kunna ta emot, transportera och vårda stora mängder skadade som befinner sig i eller evakueras till Sverige. En beredskap behövs så att bland annat medicinskt förbrukningsmaterial och mediciner finns att tillgå. De som arbetar i samhällsviktiga verksamheter under kris behöver kunna ta sig till och från sina arbetsplatser varje dag. I händelse av lokala katastrofer behöver kollektivtrafiken snabbt kunna ställa om för att evakuera befolkningen till en säker plats. De fastigheter man förfogar över måste i vissa fall kunna ställas om för att fylla andra syften med kort varsel. När Region Halland gör stora investeringar i nya eller gamla fastigheter så behöver såväl säkerhet, robust försörjning och hållbara transporter för både människor och varor tas hänsyn till.

Klimatförändringarna är en realitet och påverkar Halland med höjda havsnivåer och extremväder med översvämningar och torka. Även beredskap för att hantera dessa utmaningar ska finnas med i verksamhetsplaneringen även på lång sikt.

Allt fler delar av offentlig verksamhet drabbas av välfärdsbrott. Skattepengar skall aldrig gå till att finansiera kriminell verksamhet. Redan idag finns samarbeten mellan myndigheter och SKR för att motverka detta. Region Halland behöver som en del i det arbetet se över sina rutiner och uppförandekoder vid upphandling så att oseriösa företag och organiserad brottslighet inte gynnas.

Det försämrade säkerhetsläget i omvärlden har lett till en ökad mängd cyberangrepp. För att minska sårbarheten behöver Region Halland fortsatt satsa på uppdatering av IT-system, nätverksövervakning, effektiv incidenthantering, god behörighetshantering samt arbeta med medarbetarnas medvetenhet och rapporteringsbenägenhet. Informations och cybersäkerhet måste integreras tidigt i all utveckling av informationsdrivna verksamheter för att säkerställa hantering av exempelvis personuppgifter.

Indikatorer:

- Andel i befolkningen som anser att de har tillgång till den hälso- och sjukvård de behöver (Hälso- och sjukvårdsbarometern)
- Invånare 16-84 år med avsaknad av tillit till andra, andel (%) U01413
- Vattenförbrukning i våra egna lokaler, kbm/kvm U60471

Mål: En region som är Sveriges bästa offentliga arbetsgivare

Personalen är Region Hallands viktigaste resurs. De förtjänar därför Sveriges bästa arbetsgivare. Det innebär en god arbetsmiljö, möjligheter till kompetensutveckling och ett tydligt ledarskap.

Allt för många inom hälso- och sjukvården har valt att lämna sitt yrke samtidigt som för få väljer att utbilda sig inom branschen. Därför är det nödvändigt att jobba med kompetensförsörjningsfrågor och kompetensutveckling av befintlig personal. Ett kompetenscentrum på Hallands sjukhus med fokus på undersköterskor ska inrättas. Att jobba med kompetensutveckling inom sjukvården kräver både strategisk planering och praktisk förankring i vardagen. Målet är att säkerställa att all personal – oavsett yrkesgrupp – har rätt kunskaper och färdigheter för att möta dagens och morgondagens krav inom vården. Ett annat verktyg för att jobba med kompetensförsörjningen inom hälso- och sjukvården är det program för lärande och utveckling i hälso- och sjukvård för utlandsutbildad personal. Programmet ska komplettera deltagarnas tidigare utbildning med kunskap om och förhållningssätt inom halländsk hälso- och sjukvård.

För att bryta beroendet till bemanningsföretag och att lösa uppdraget med egenanställd personal så måste olika lösningar testas. En utvecklad bemanningsenhet kan vara en av flera verktyg för att dels bemanna och skapa möjligheter för de i personalen som vill arbeta inom flera olika verksamheter och utveckla bred kompetens.

Arbetsmiljön i hela Region Halland ska präglas av delaktighet där alla får vara med och bidra utifrån sin kompetens. För att skydda personal mot smittspridning och sjukdomar ska karensavdraget avskaffas för vård- och skolpersonal. Det ska finnas tid för återhämtning för personalen. Utgångspunkten måste vara att alla ska orka jobba heltid.

Region Halland är en av Hallands största arbetsgivare och majoriteten av de anställda är kvinnor. Halland är det länet som har störst löneskillnader mellan män och kvinnor i Sverige. Hur Region Halland tar sitt ansvar behöver belysas särskilt.

Klimatarbetet skall genomsyra samtliga av Region Hallands verksamheter och därför erbjuds all personal rabatterade pendlingskort så att fler reser kollektivt till arbetet.

För att locka fler till att arbeta inom regionens verksamheter krävs förutom att vara en god arbetsgivare också ett högt engagemang i kompetensförsörjningsfrågor. Här handlar det om goda relationer och samarbeten med Högskolan i Halmstad, aktörer inom Yrkeshögskola och yrkesgymnasium men också med de egna folkhögskolorna och naturbruksgymnasiet. Ett sätt att locka fler till sig är genom att erbjuda ungdomar feriearbeten inte bara under sommaren utan även under andra tillfällen under läsåret.

Fler personer med olika bakgrund och erfarenheter skapar ökad kompetens och inkludering. Samarbeten med Arbetsförmedlingen för att få in långtidsarbetslösa på arbetsmarknaden och öppna upp för personer med funktionsnedsättningar är viktiga för att Region Halland ska ta sitt samhällsansvar. Regionen skall vara en tillgänglig arbetsplats och all anställd personal ska ges förutsättningar att exempelvis använda de digitala verktyg som finns och som kommer framöver. Alla ska kunna vara med och bidra till välfärden.

Indikatorer:

- Andel anställda i Region Halland som arbetar heltid
- Kostnaden för inhyrd personal ska minska
- Sjukfrånvaro hos Region Hallands anställda, per yrkesgrupp, mätt i rullande 12-månadersperiod
- Lång- respektive korttidsfrånvaro
- Region Hallands externa personalomsättning ska minska (%)
- Tjänstgöringsgrad per yrkesgrupp
- Antal hanterade avvikelser anmälda, mätt i rullande 12-månaders period
- Hållbart medarbetarengagemang (HME)

Mål: En organisation som minskar sin klimat- och miljöpåverkan

Region Halland har länge legat i botten i SKR:s Öppna jämförelser när det kommer till klimat och miljöarbete. Arbete pågår för att förändra detta men här finns fortfarande en hel del kvar att göra för att komma ifatt övriga delar av landet. Den tidigare handlingsplanen för det interna miljö- och klimatarbetet gäller året ut men en ny behöver arbetas fram under året.

Inom fastighetsarbetet är det dags att se över förutsättningarna för solceller på befintliga och kommande byggnader och mark. Det ska tillsammans med sedumtak, återbruk och energianvändningen vara självklara saker att se över vid ny- och reinvesteringar i fastigheterna.

För att nå en högre nivå i arbetet med hållbarhet inom Region Hallands verksamheter, gäller det att ligga högt upp på avfallstrappan när det kommer till synen på avfall. Det bästa avfallet är det som aldrig uppstår, tack vare klok planering och en medveten effektiv materialanvändning. Att i möjligaste mån minska användandet av engångsprodukter till förmån för andra tekniker eller produkter är ett sätt. Att välja mer hållbara material som kostar mindre resurser att producera och är lättare att återvinna är ett annat sätt.

Den skog som Region Halland äger är viktig för att binda koldioxid men också för att bidra till biologisk mångfald och en hållbar skogsindustri. Nya innovationer ska kunna testas i skogarna liksom i andra delar av verksamheten.

Andelen ekologisk mat ska öka, både genom att köpa ekologiska livsmedel till våra verksamheter men också underlätta genom att anpassa till säsongens råvaror och öka andelen vegetabilier. En uppföljning av ”Gemensamma principer för inköp av livsmedel till de offentliga köken i Halland” behövs.

Medicinska gaser står för ungefär en tredjedel av Region Hallands klimatpåverkan. Därför behöver Region Halland investera i destruktionsanläggningar för lustgas. Region Halland ska bidra till att miljöpåverkan från läkemedel minskar bland annat genom att fortsätta ställa krav på miljöhänsyn vid upphandling av läkemedel, och följa upp att kraven efterlevs.

Den absolut största utsläppsboven i Halland är dock transporter. Fler varor och människor behöver förflyttas på järnväg istället för på väg eller i luften. Men allt kan inte flyttas och därför behöver fordon med fossilfria bränslen prioriteras vid tjänsteresor, kollektivtrafik, varudistribution osv. Ett sätt att öka elbilsanvändningen är att bygga ut fler laddstolpar i anknytning till den egna verksamheter såväl för egna fordon som för allmänheten. Vid resor under 60 mil ska tåg övervägas framför flyg.

Indikatorer:

- Vattenförbrukning i våra egna lokaler, kbm/kvm U60471
- Energianvändning i våra egna verksamhetslokaler kWh/kvm U60495
- Egenproducerad förnybar energi
- Ekologiska livsmedel i regionens verksamhet, andel (%) U07514
- Klimatpåverkan från de 20 vanligaste engångsprodukterna
- Kollektivtrafikens marknadsandel av motoriserade persontransporter
- Andel bilar i regionens egen verksamhet som är fullelektriska eller som drivs huvudsakligen med förnybara drivmedel
- Utsläpp till luft av växthusgaser totalt, ton CO2-ekv/inv N00401
- Antal flygresor som bekostas av Region Halland
- Mängden använda engångsartiklar i jämförelse med föregående år
- Andelen upphandlingar med stor hänsyn till ekologisk hållbarhet

En hållbar och växande region

Den regionala utvecklingen sker i samarbete med andra. Region Halland kan inte ensam styra mot en mer hållbar region för de som bor och lever här. Trots det har regionen en avgörande roll att leda utvecklingen och använda alla tillgängliga verktyg för att skapa den bästa livsplatsen för alla.

Det globala läget påverkar samhällsekonomin, hushållens förutsättningar och näringslivet. Det skapar otrygghet för många som inte vet hur minskad finansiering av flera välfärdsområden kommer kunna påverka dem framöver, om de kommer att ha arbetet kvar eller kunna driva företaget vidare. Krig i omvärlden får stora konsekvenser även för länder som inte omfattas. Trots det finns det goda förutsättningar för Halland att fortsätta utvecklas.

En hållbar och växande region behöver vara attraktiv att bo och leva i, något som i sin tur kräver pendlingsmöjligheter, förutsättningar för en aktiv fritid och arbetstillfällen. Alla ska känna sig inkluderade och ges förutsättningar för att vara en del av Halland.

För att bli en hållbar och växande region ska Region Halland bidra till

- hållbara och attraktiva livsmiljöer
- förnyelseförmåga och konkurrenskraft
- inkludering och god matchning på arbetsmarknaden
- ett dynamiskt och tillgängligt kultur- och föreningsliv

Mål: En region som bidrar till hållbara och attraktiva livsmiljöer

I Halland är det möjligt att bo i staden, på landsbygden eller tätortsnära och ändå ha nära till god service och bra kommunikationer. Men här finns fortfarande hög utvecklingspotential.

Infrastrukturen utvecklar och knyter ihop hela Halland, såväl längs kusten som i inlandet. En utbyggd Västkustbana och fler spår in till Göteborg krävs för fler tågavgångar och stopp. Bättre förutsättningar för arbets- och studiependling behövs för att öka möjligheterna både för hallänningarna och ett konkurrenskraftigt näringsliv. Goda kommunikationer med kollektivtrafik och cykelbanor är viktiga för både hallänningar och besökare. I takt med att samhällen och städer växer ska kollektivtrafik prioriteras.

För att få ännu fler att ställa bilen behövs tillgång till pendelparkeringar för både bil och cykel, gärna med möjligheter till att ladda också cykelbatterier. I framtiden kan AI användas för att hitta effektivare linjer, flexiblare trafikering och självkörande fordon kan fungera som ett komplement där bebyggelse ligger utanför de kapacitetsstarka stråken. För barn och unga ger kollektivtrafiken ökade möjligheter till sommarjobb, extraknäck och en aktiv fritid oavsett föräldrarnas plånbok. Därför ska ett lovkort med fria resor inom Halland erbjudas våra barn och ungdomar, oavsett funktionalitet. Den särskilda kollektivtrafiken behöver ha god tillgänglighet, det motverkar ohälsan och den ofrivilliga ensamheten. Det skapar förutsättningar för ett aktivt och inkluderat liv.

Priset för att åka kollektivt måste vara mer attraktivt än flexibiliteten med att ta bilen. Därför ska en ökande andel av resekostnaden finansieras via skatten. Det kan ske både genom generella prissänkningar eller satsningar inom vissa områden eller för enskilda grupper.

Trafiken på landsbygden är viktig och behöver stärkas. Det pågår flera projekt inom Bus on demand som kan vara ett verktyg som ett sätt att arbeta med beställningstrafik framöver. Oavsett hur olika sträckor trafikeras skall kommunikationen kring hur och när man kan åka och köpa biljett vara lättillgänglig.

Resmönster och restid är i hög utsträckning kopplat till kön, fler män äger bilar medan fler kvinnor cyklar eller åker kollektivt. Kvinnor pendlar kortare sträckor än män till arbetet vilket gör det faktiska arbetsmarknadsområdet mindre. Kollektivtrafiken är ett viktigt verktyg för hållbarhet och inkludering. En samverkan med kommunerna krävs också för att öka bussarnas framkomlighet i trafiken. Tillgängligheten till kollektivtrafik i nybyggda områden ska vara högre än genomsnittet i varje kommun. Den regionala fysiska planen ska ligga till grund för samhällsplaneringen.

Region Halland ska fortsätta sitt arbete med att öka tillgången till fiber för att stärka tillgången till välfärdstjänster och information samt stärka näringslivet. En stabil och utbyggd energiförsörjning är avgörande för utvecklingen i regionen. Utbyggnad av elnätet får inte begränsas till någon enstaka energikälla utan här behövs en bred mix av fossilfri energi.

Indikatorer:

- Resor med kollektivtrafik, resor/inv N60404
- Andelen hallänningar som bor i kollektivtrafiknära läge
- Antal resor med anropsstyrd trafik
- Tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s, andel (%) N07900
- Andelen hallänningar som bor i kollektivtrafiknära läge totalt per nybyggt område (<10 år) per kommun

Mål: En region som bidrar till förnyelseförmåga och konkurrenskraft

Konkurserna bland de halländska företagen ökar, en trend som måste brytas. Tvärtom behöver Halland fler företag och arbetstillfällen. Innovativa idéer som kan leda till produkter som är till gagn för människor, välfärden och klimatomställningen.

Villkoren i näringslivet är ojämlika i Halland. Hur många anställda ett företag har och vilka förutsättningar som finns att få lån och krediter skiljer sig åt om man är man eller kvinna, född i eller utanför Sveriges gränser. Ett jämställt innovationsstöd, Timbanken och Almi samt Almi Invest är viktiga verktyg för ett jämlikt näringsliv. Region Halland ska arbeta tillsammans med näringslivet och andra aktörer för stark och sund konkurrenskraft med schysta villkor och ett hållbart arbetsliv.

Det finns ett behov av ökad exportmognad bland halländska varor och tjänster. För att förändra detta krävs samverkan mellan näringslivet, Region Halland och andra aktörer. Inom

ramen för smart specialisering ligger fokus på forskning och innovation för framtidens vård och hälsa, forskning och innovation för intelligenta system och innovativ affärsutveckling.

Leap for life är ett bra exempel på hur offentlig verksamhet, högskolan och näringslivet kan arbeta tillsammans för att hitta innovativa lösningar på hälso- och sjukvårdens utmaningar. Liknande resor behöver göras i fler branscher. Halland har ett diversifierat näringsliv där näringsgrenar som hälsoinnovation, gröna näringar och besöksnäring för att nämna några är viktiga för hållbar tillväxt.

Indikatorer:

- Kvinnors mediannettoinkomst som andel av mäns mediannettoinkomst, andel (%) N00952
- Förvärvsarbetande invånare, 20-64 år, andel (%) N00914

Mål: En region som bidrar till inkludering och god matchning på arbetsmarknaden

Lågkonjunkturen slår mot Hallands invånare och allt fler ansöker om A-kassa. Samtidigt råder kompetensbrist inom både hälso- och sjukvården och teknikindustrin liksom i flera andra viktiga branscher. Halland har inte råd med en region som står vid sidan av utan måste vara en del av lösningen och investera i utbildning och kompetensförsörjning.

Arbetslöshetsstatistiken skiljer sig åt beroende på utbildningsnivå, födelseland och funktionsnedsättning. Halland ska vara ett län där alla ges förutsättningar att vara med och bidra till den gemensamma välfärden. De tuffa tiderna riskerar att skapa och cementera långtidsarbetslöshet för utsatta grupper. Svenska språket är en viktig byggsten men även snabbare vägar till validering för att öka sysselsättningen och låta fler vara med och bidra. Region Halland är en av länets största arbetsgivare och ska vara ett föredöme genom ett väl fungerande samarbete med Arbetsförmedlingen och utbildningsaktörer och erbjuda såväl praktik som trainee-platser.

För att möta de ständiga förändringar som sker på arbetsmarknaden krävs ett livslångt lärande där fler ges möjligheten att vidareutbilda sig och byta karriär under arbetslivet. Då krävs ett aktivt arbete från hela samhället för att fler elever ska avsluta grund- och gymnasieskola med godkända betyg. Redan i tidig ålder syns skillnaderna mellan flickor och pojkars skolresultat och de förutsättningar man har i skolan påverkas i stor utsträckning av kön, födelseland och föräldrars utbildning.

Gemensamma satsningar på studie- och yrkesvägledning minskar avståndet mellan utbildning och arbetsliv. Kunskap och utbildning bidrar till att stärka den halländska konkurrenskraften. Fler ska ges tillgång till högre studier. Region Halland ska arbeta för fler yrkeshögskoleutbildningar som möter de halländska behoven.

Näringslivet i Halland ger uttryck för att matchningen mellan utbildad arbetskraft och rekryteringsbehovet alltför sällan stämmer överens. Kompetensbristen också inom Region Hallands verksamheter är ett problem, exempelvis inom hälso- och sjukvård och kollektivtrafik. Kompetensplattform Halland bidrar till att råda bot på detta men här behövs ett

fördjupat arbete tillsammans med bland annat näringslivsaktörer, arbetsgivarorganisationer och fackförbund.

Region Hallands naturbruksgymnasium är ett av flera yrkesgymnasium i Halland som tillsammans med folkhögskolorna är viktiga verktyg för att möta bristen på yrkeskunskap. Genom att satsa på lärlingsutbildning på Naturbruksprogrammet utökas verktygslådan.

Indikatorer:

- Invånare 25-64 år med eftergymnasial utbildning, andel (%) N01982
- Invånare 18-64 år med låg inkomst, andel (%) U01803
- Långtidsarbetslöshet 25-64 år, andel (%) av befolkningen N00955

Mål: En region som bidrar till ett dynamiskt och tillgängligt kultur- och föreningsliv

Region Halland ska bidra till att det skapas förutsättningar för delaktighet genom att ta ett gemensamt ansvar för samhällets utveckling och civil beredskap. Föreningslivet och folkrörelsearbetet, med idrottsrörelsen, studieförbunden och frivilligorganisationerna i spetsen, är tillsammans med Hallands kulturinstitutioner avgörande för att skapa mötesplatser för människor med olika erfarenheter. De stärker demokratiska värderingar, möjliggör yttrandefrihet och ökar tilliten till samhället. De är viktiga aktörer i arbetet för att bevara och utveckla vårt natur- och kulturarv men också för att lägga grunden till civil beredskap. Region Halland ska samverka och stötta dessa organisationer både direkt och genom arbetet med Bästa samverkansplatsen. Ett samarbete som stärker samarbetet mellan Region Halland och föreningslivet men också föreningarna emellan.

Ungas tillit och intresse för politiken minskar och de upplever att de har små möjligheter att påverka i samhället. Att samtliga invånare känner tillit till varandra och samhället i stort är centralt för en jämlik värld. Det är så vi skapar en stark gemenskap som står väl rustad inför samhällets utmaningar. Region Halland behöver därmed arbeta aktivt för att främja barn och ungas delaktighet.

Tillgången till kultur och sociala sammanhang är viktig oavsett var i livet man befinner sig. Den har ett värde i sig självt men kan också bidra till en god hälsa, gemenskap och möjligheter att påverka omvärlden. Genom goda kommunikationer, utbyggt bredband och samverkan med Hallandstrafiken, ökar vi tillgängligheten. Lokaler som är tillgänglighetsanpassade liksom ett varierat utbud spelar stor roll för inkludering. Det handlar inte bara om att underrepresenterade grupper inom kulturen skall få möjlighet att ta del av utbudet utan också själva vara kulturskapare.

Det ska vara självklart att tillgången till kultur finns över hela Halland, inte bara i städerna och inte bara för några. Det är inte upp till politiken att sätta gränser, utan hålla armlängds avstånd och ge förutsättningar för invånare att både ta del av och själva skapa en fri kultur och fria kulturella uttryck. När den statliga finansieringen av regional kultur fortsätter minska genom minskade bidrag till Kultursamverkansmodellen och nedskärningar till folkbildningen blir det än viktigare för Region Halland att vara en aktiv samarbetspartner för kulturlivet.

Möjligheten för kulturarbetare att utvecklas är viktig för en hållbarhetsdriven konkurrenskraft, attraktivitet och inkludering. Region Hallands folkhögskolor är ett av flera verktyg för detta. Utbyte och samverkan mellan olika verksamheter, regioner och länder är betydelsefulla. Internationella samarbeten såsom fristads- och residenskonstnärer främjar demokratin och tillgången till kulturmöten även utanför Sveriges gränser.

Indikatorer:

- Invånare 16-84 år med avsaknad av tillit till andra, andel (%) U01413
- Invånare 16-84 år som avstår från att gå ut ensam, andel (%) U01420
- Förstagångsväljare som röstade i senaste regionfullmäktigevalet, andel (%) U17413
- Andel skolelever som nåtts av kulturarrangemang arrangerade av eller i samarbete med Hallands kulturinstitutioner
- Andel barn och unga som deltar i föreningslivet

En tillgänglig och högkvalitativ hälso- och sjukvård

Förutsättningarna för att bedriva hälso- och sjukvård ändras ständigt. Det handlar om utmaningar med åldrande befolkning men också en allt tuffare budget och en växande kompetensbrist. Samtidigt ska verksamheten kunna ställa om när ny forskning och digitaliserade verktyg tillkommer. Nya förutsättningar som både prövar och utvecklar verksamheten.

Folkhälsoutmaningar såsom psykisk ohälsa växer och i många fall är samverkan avgörande för att möta upp och förebygga. Här behöver samarbetet öka inte bara med de halländska kommunerna och andra myndigheter utan också med patienten själv som kan ges verktyg för att ta en mer aktiv roll i sin behandling.

Förutsättningarna för att utveckla hälso- och sjukvården i Halland finns. Det är en verksamhet som har hög kvalitet och vars största resurs - personalen - lägger grunden för detta.

För att kunna erbjuda en tillgänglig och högkvalitativ hälso- och sjukvård ska Region Halland arbeta med:

- jämlik hälsa
- säkerställa god och tillgänglig vård
- vidareutveckla den nära vården
- kraftsamla för psykisk hälsa

Mål: En region med jämlik hälsa

Att skapa en jämlik och tillgänglig vård för hela Halland är prioriterat. I dag avgörs livslängd av faktorer som kön, vart man bor och hur man sysselsätter sig med mera. Samtidigt som livslängden generellt ökar sjunker den för exempelvis kvinnor med kortare utbildningsnivå. Välfärdens uppgift är att utjämna skillnader. Patienten måste stå i centrum både vid mötet med hälso- och sjukvården, i resan genom vårdsystemet och vid val av behandling.

Familjecentraler är ett bra exempel på samverkan för att möta barn och familjer tidigt. Region Halland ska arbeta för att fler familjecentraler startas i länet. Kunskap lägger idag grunden till delaktighet i samhället, för att tidigt kunna ta till sig kunskap är små barns språkutveckling en viktig nyckel. Det här ökar barns möjligheter att ta till sig nya färdigheter. I förlängningen bidrar det till goda skolresultat men också demokrati- och jämlikhetsarbete. Barn och unga ska ha goda och jämlika uppväxtvillkor. För att motverka att elever som går på Region Hallands gymnasieskola drabbas av den tuffa ekonomiska situationen många barnfamiljer befinner sig i ska de erbjudas gratis skolfrukost.

Den psykiska ohälsan är ett växande samhällsproblem som behöver fångas tidigt. Att arbeta tillsammans med elevhälsan i de halländska kommunerna är avgörande för att fånga upp de som behöver stöd.

Aktivitet på recept och andra former av kulturaktiviteter som stöd för rehabilitering är exempel på hur kultur kan användas för att stärka hälsan. Det borde vara självklart för Region Halland att använda flera metoder för att minska långtidssjukskrivningar som drabbar allt fler kvinnor. Fler verktyg behövs helt enkelt. Grön rehabilitering kan bidra till att bryta ohälsan. Som Hallands största arbetsgivare för kvinnor ska grön rehab vara ett naturligt verktyg för att minska kvinnors ohälsa för att minska långtidssjukskrivningarna. Den evidens som finns idag kan utökas, forskningsprojekt pågår på olika håll i Sverige och Halland kan och ska bidra till det.

Indikatorer:

- Andelen behöriga elever till gymnasiet
- Andelen som tar studenten med fullgod gymnasieutbildning
- Invånare 0-19 år i ekonomiskt utsatta hushåll, andel (%) N02904
- Invånare 16-24 år som varken arbetar eller studerar, andel (%) N02797
- Invånare 16-84 år med bra självskattat hälsotillstånd, andel (%) U01405

Mål: En region som säkerställer god och tillgänglig vård

De tidigare relativt korta vårdköerna Region Halland haft i förhållande till övriga Sverige har blivit allt längre. För att komma till rätta med såväl svårigheten att få tid på vårdcentralen som att behöva vänta allt längre för operation krävs insatser. Det är ett långsiktigt arbete som till stor del handlar om prioritering av resurser och att sätta siktet mot att bli Sveriges bästa offentliga arbetsgivare. Det krävs också för att kunna arbeta vidare med fasta läkarkontakter. Region Halland ska sätta patienten framför näringslivets vinstintressen och därför avskaffas Vårdval Plus.

I hälso- och sjukvården finns flera arbetssätt och metoder som möjliggör tidig upptäckt av sjukdomar, till exempel screening och standardiserade vårdförlopp för cancervård som kortar ledtiden mellan misstanke och diagnos. Arbetet med implementering och följsamhet av dessa ska fortsätta.

För att öka tillgängligheten behöver patienten mötas där den är. Barnrättsperspektivet ska lyftas tydligare och för att bli ännu bättre på att möta patienter som inte alltid är en del av normsamhället ska fler mottagningar inom hälso- och sjukvården HBTQI-diplomeras.

Personer som drabbas av sexuellt våld och, eller våld i nära relationer behöver särskilt stöd. Ett starkt samarbete med Kvinnojourerna i Halland har betydelse, både för att stötta patienter men även utifrån att Region Halland är den största arbetsgivaren för de halländska kvinnorna. Om förutsättningarna finns ska både MIKA-mottagningar och KAST-mottagningar startas.

Indikatorer:

- Tillgänglighet till nybesök inom kardiologi
- Samlat kvalitetsindex för hjärtsjukvården (Swedehearts)
- Antibiotikaförsäljning region, recept/1000 invånare N00404

- Andel av befolkningen som uppfattar att vård ges på lika villkor
- Förekomst av diabetes typ 2, andel % N79172
- Antal HBTQI-diplomerade verksamheter inom Region Halland
- Följsamhet till vårdgarantin 0,3,60,60 dagar

Mål: En region som vidareutvecklar den nära vården

Det ska vara enkelt att söka vård i Halland och vården ska ges så nära invånarna som möjligt. Det sänker trösklarna och ökar jämlikheten. Men då krävs det också att resurserna i primärvården kan möta behovet. Resurser måste finnas för att köerna till vårdcentralerna ska kortas, invånare på landsbygden få samma möjlighet till nära vård som i städerna och ett ökat ansvar för att möta den växande psykiska ohälsan tas. Det är anledningen till den fem år långa satsning som görs för att öka tillgången till specialistläkare i allmänmedicin. Utöver det krävs också mer av andra personalgrupper. Dessutom behöver samverkan mellan primär- och specialistvård öka, för en patient i behov av behandling skall vårdsystemet inte vara ytterligare en börda att hantera.

Hemsjukvården är viktig för att ge vård och behandling så nära som möjligt. Utvecklingen går snabbt framåt med ny teknik och nya hjälpmedel och mer kan göras hemma. Därför ska patienter inte vara kvar längre än det behövs på sjukhus utan en ökad läkarkontakt med särskilda boenden i regionen är att föredra. För att skapa en ökad trygghet för äldre ska Region Halland arbeta för att utveckla äldremottagningar.

När palliativ vård behövs ska den finnas tillgänglig i fler delar av Halland så att det finns möjlighet till vård såväl i hemmet som på avdelningen samt att växla däremellan när behoven förändras.

Indikatorer:

- Antal personer med undvikbara slutenvårdstillfällen per 100 000 invånare
- Antal vårddygn patienter vårdas på sjukhus som utskrivningsklara per 1 000 invånare 65 år och äldre
- Förekomst av diabetes typ 2, andel % N79172
- Andel i befolkningen som tycker att väntetider till besök på vård- eller hälsocentral är rimliga i sin region (Hälso- och sjukvårdsbarometern)
- Följsamhet till vårdgarantin 0,3,60,60 dagar

Mål: En region som kraftsamlar för psykisk hälsa

Den psykiska ohälsan ökar i alla åldersgrupper och krafttag måste tas för att bryta trenden. Region Halland är en av flera aktörer som behöver möta utmaningen på flera fronter. Det handlar både om att arbeta förebyggande för att ge barn och unga de bästa uppväxtvillkoren, bidra till att skapa arbetstillfällen och motverka ofrivillig verksamhet men även om att ge vård och behandling för de som drabbats.

För barn och unga finns idag “En väg in”, det ska vara enkelt att söka vård och stöd när det behövs. Denna verksamhet behöver utökas och finnas i fler delar av Halland. Samtidigt behöver resurser tillföras till BUP för att korta köerna och leverera vård i tid. En UPH-mottagning i Falkenberg ska byggas upp. Ungdomsmottagningar behöver finnas tillgängliga i hela Halland. Målet är att varje kommun ska ha en fysisk mottagning som är öppen minst en dag i veckan. Som komplement ska en mobil ungdomsmottagning finnas som kan möta barn och unga där de är. I dag lever ett flertal barn och unga med neuropsykiatrisk diagnos. Att få en diagnos är viktigt för att få rätt stöd och hjälp. De som lever med NPF har inte sällan fler utmaningar och då behöver hälso- och sjukvården arbeta tillsammans för att ge ett samlat stöd. Konsekvenserna för barn och unga som lever med psykisk ohälsa blir stora också i vuxen ålder då skolbetyg, möjligheten till arbete och den egna ekonomin kan påverka livet under många år.

Bland vuxna är psykisk ohälsa den diagnos som ökar mest som anledning till sjukskrivning. De som saknar sysselsättning har större risk att drabbas. Fontänhusen är viktiga och samverkan med dessa är prioriterad. Region Halland ska starta En väg in också för vuxna, tillgängligheten är a och o. Det ska vara enkelt att hitta rätt i vårdsystemet. Vård ska ges så nära som möjligt och vårdcentralerna behöver få rätt förutsättningar för att ta ett större ansvar för att möta psykisk ohälsa.

Region Halland ska fortsätta utveckla missbruksvården i Halland tillsammans med kommunerna. Insatser behöver även göras för att anhörigstödet ska bli bättre. Missbruksvården i Halland behöver utvecklas ytterligare – vården är fortfarande underdimensionerad, vilket är särskilt oroande i ljuset av den pågående nationella samsjuklighetsutredningen som tydligt lyfter behovet av samordnade och individanpassade insatser för personer med både psykisk ohälsa och beroendeproblematik.

För den som behöver specialiserad psykiatrisk vård krävs mer insatser. Brukarstyrd inläggning på psykiatriska vårdavdelningar ökar möjligheten till att själv vara delaktig i vården. Att arbeta med Peer support är ett annat viktigt verktyg. Region Halland ska skapa förutsättningar för att inkludera psykiatrins patienter i hemsjukvården.

Indikatorer:

- Långtidssjukskrivna med psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar, andel (%) N74811
- Andel i vuxenpsykiatrin som startat behandling inom 90 dagar från utredning/diagnos
- Startade utredningar inom 30 dagar och behandlingar inom 30 dagar från utredning/diagnos i barn- och ungdomspsykiatrin
- Andel första besök till BUP inom 30 dagar från första kontakt

En digital kraftsamling för framtidens välfärd

Digital teknik, stärkt av Artificiell intelligens (AI), är en informationsdriven utvecklingsresurs i regionens hälso- och sjukvård. Den stärker leveransen till invånarna såväl vad gäller vårdens tillgänglighet som dess kvalitet genom effektivare arbetsprocesser, snabbare och säkrare diagnoser och därmed effektivare behandlingar.

Den digitala tekniken öppnar nya vägar mot optimal och flexibel resursanvändning i alla delar av vårdkedjan. Den är därför central för Regionens möjligheter att möta framtidens många utmaningar; en medicinsk utveckling som ständigt ökar vårdens möjligheter men samtidigt ställer nya krav teknik- och kompetensmässigt, en vårdsektor med otillräcklig attraktivitet på arbetsmarknaden, en hälso- och sjukvård som behöver stärkas miljö- och klimatmässigt för ökad hållbarhet m.m.

Fortsatta investeringar i informationsdriven utveckling av Regionens hälso- och sjukvård, dvs. i användarvänlig digital teknik inklusive AI, i nära samverkan med medarbetare, patienter, invånare, näringsliv, akademi och andra aktörer, är nödvändiga för att vi gemensamt ska nå målbilden om Halland – Bästa livsplatsen. Individens behov och förväntningar i en modern vårdmiljö måste mötas med rätt tjänster för digitalt informationsutbyte vid rätt tidpunkt, i rätt format och via rätt kanal. Fullgod informations- och cybersäkerhet måste vara utgångspunkten i detta arbete.

Digitaliseringens avgörande roll gäller alla Regionens vårdsektorer, också psykiatrin. Här har den stora potentialen i Blåappen vid t.ex. triagering inom BUP, hemsidan och inte minst satsningen på Psykiatripodden visat sig. Fortsatt utveckling av dessa digitala kanaler krävs för att möta trenden att antalet patienter, både barn och vuxna, blir allt fler inom Psykiatrin Halland varje år, dessutom för att bygga gemensam kunskap kring frågan hur psykiatrin skulle kunna ges en mer aktiv roll i samhällsutvecklingen för ökad psykisk hälsa.

För att kunna genomföra en digital kraftsamling för framtidens välfärd ska Region Halland

- bidra till enklare och smartare vardag genom AI och informationsdriven utveckling
- säkerställa ett modernt och sammanhållet vårdinformationsstöd

Mål: En region som bidrar till en smartare och enklare vardag genom AI och informationsdriven utveckling

IT och Digitalisering inom Region Halland har numera en regiongemensam funktion för ett samlat stöd. Denna centrala funktion, med fokus på att leverera ändamålsenliga tjänster till kärnverksamheten är grundläggande för att invånare ska kunna få det stöd de behöver och för anställda att kunna leverera stödet.

Den digitala tekniken öppnar nya vägar mot optimal och flexibel resursanvändning i alla delar av vårdkedjan. Digital verksamhetsutveckling och innovativa lösningar är nödvändiga för att regionen ska fortsätta förbättra sina tjänster och interna arbetsprocesser. Region Halland ska fortsätta främja en användardriven utveckling och skapa en servicekultur där invånaren är en aktiv medskapare. Samma sak gäller även utanför hälso- och sjukvården såsom

kollektivtrafiken, skolverksamheten och andra delar av Region Hallands verksamhet. Den digitala tekniken ökar tillgängligheten för många grupper, samtidigt är det viktigt att hela tiden motverka ett digitalt utanförskap för de som inte har förutsättningarna att använda dessa verktyg.

Det är nödvändigt att integrera informations- och cybersäkerhet tidigt i utvecklingen av informationsdrivna verksamheter för att säkerställa en trygg, robust och säker hantering av data och personuppgifter.

Region Halland arbetar i dag i allt större utsträckning med AI. Det förändrar och förbättrar förutsättningarna att hela tiden ligga i framkant men ställer också stora krav på kompetensutveckling för personalen.

Indikatorer:

- Andel av digitala tjänster som är tillgänglighetsanpassade
- Andel vårdkontakter som sker digitalt
- Andel e-tjänster som utvecklats med patientmedverkan
- Andel anställda som genomgått utbildning i informationssäkerhet

Mål: En region som säkerställer ett modernt och sammanhållet vårdinformationsstöd

Region Halland befinner sig i en viktig digital omställning där införandet av vårdinformationssystemet Cosmic utgör ett avgörande steg mot en mer modern, sammanhållen och personcentrerad vård. Systemet ger vårdpersonal tillgång till en gemensam, strukturerad journal – oavsett var i regionen patienten vårdas – och skapar förutsättningar för bättre samordning, säkrare beslut och stärkt kvalitet.

Ett välfungerande vårdinformationsstöd är särskilt avgörande i en vård som allt mer bygger på samarbete mellan olika vårdgivare, såväl inom som utanför regionen. Genom att snabbt och säkert kunna dela uppdaterad information om vård, läkemedel och insatser minskar risken för dubbelarbete, felbehandlingar och bristande kontinuitet. Detta gäller både vid akuta vårdtillfällen och i långvariga vårdprocesser där flera aktörer är inblandade – från primärvård till specialistvård och kommunal omsorg.

Samtidigt är det avgörande att systemet garanterar patientens rätt till integritet. Informationen måste skyddas, särskilt när den är känslig, och patienten ska ha insyn i och möjlighet att påverka sin egen journal. Det måste också vara tydligt för vårdpersonalen vilka uppgifter de har tillgång till och varför – för att kunna erbjuda rätt vård vid rätt tidpunkt. Vi vill se en fortsatt utveckling av Cosmic med fler verksamhetsanpassade moduler. Systemet ska kunna stödja olika delar av hälso- och sjukvården utifrån deras behov och arbetssätt. Samtidigt behöver vi satsa på digitala tjänster där patienten enkelt kan logga in och följa sin vårdhistorik, se kommande insatser och få bättre överblick över sin behandling.

En viktig effekt av det nya systemet är minskad administrativ börda. Genom att automatiskt föra över uppgifter till kvalitetsregister frigörs tid som tidigare gick åt till manuell dokumentation. När viktig information samlas på ett ställe och arbetsflöden blir digitala och

logiska, får vårdens personal mer tid för patienterna – vilket gynnar både arbetsmiljö och vårdkvalitet. Det är avgörande att det nya vårdinformationssystemet är tillgängligt för alla, inklusive personer med synnedsättning eller andra funktionsvariationer.

För att utvecklingen ska vara hållbar krävs att patienter involveras i utvecklingen av de digitala tjänsterna. En särskild arbetsgrupp bör också följa upp och utvärdera systemets funktionalitet löpande.

Indikatorer:

- Antal moduler utvecklade och implementerade för verksamhetsspecifikt stöd
- Nöjdhet hos vårdpersonal kring systemets användarvänlighet och funktionalitet
- Andel automatiska dataöverföringar till nationella kvalitetsregister